

א) לקמן טו, ב) צ"ל
וְיָרֵךְ הַיְרֵכָה: הַמִּצְוָה וְעַי
רִיבֵנָה אֲלֵהּ א) לְקַמְנָן וְ:
ד) לְקַמְנָן עַל־כֵּן ב) לְקַמְנָן
ד: ד) וְעַל דֵּי הַבְּנָיִם,
ו) לֹא בְּמַלְאֵה רִשְׁוֹן,
ח) הַגִּירָה בְּמַשְׁנֵה הַגִּירָה,

מוסף תוספות

א. בגט אשה איירי ולא
אצטרף לפרש. מוס'
ה'א"ש. ב. ובעיני
שרות. מוס' ה'א"ש.
ג. ספר לספר לארבעה.
מוס' ה'א"ש.
ד. הראשונים. מוס'
ה'א"ש. ה. דהא ריקס
והגר מחוצה וריקס
כדמשמע בגמ' (ד) דרין
להו סמוכות לא"י. רשב"א
ו[ק]שיא הא דאמר ר"ג
א"ף המביא מן הרקס ומן
החגר דמשמע דלה"ק הני
לא צריך, והא מחוץ לריקס
הוו. רמב"ן. ו. ודוראי ארין
דרים בה ישראל וגוים
ואפ"ה הכתמים טהורים.
מוס' ה'א"ש. ז. [מדנתן]
אף המביא מן הרקס ומן
החגר וכו' וכן דקתני ריקס
למורה וריקס כמורה. מוס'
ה'א"ש. ח. משמע
[ד]בחו"ל קיימא. א"א
ה'א"ש. ט. אומ"א
בקרשעה היתה ואם לא
כבשה לא היתה קדושה
דהא ק"ל דקדושה
ראשונה שקדש יהושע
קדושתה לשעתה ולא
קדושה לעתיד לבא.
ריב"ז. יא. ולקמן איירי
באותו צד שבא"י. מוס'
ה'א"ש. יב. ר"מ אומר.
רשב"א. יג. ואין שירות
מצויות שם. מוס' ה'א"ש
לקמן ו: ד"ה ופילו.
ד"ה: הו"ל כמוכר מחו"ל
לחו"ל. רשב"א. יט. משום
דלא שכיחא. מוס' כמדות
בג: ד"ה דינא. יט. בשטרא
שאינו מקויים, נתי דלא
אמר נתן. רשב"א לקמן ט.
ד"ה ואם יט.

המביא גט ממדינת הים. כל חו"ל קרי ליה מדינת הים זר
מצדל כדלמך לקמן (דף טז:). ר"ד. השליח המביאו
לומר כו' וטעמא מפרש בגמ' א. ושלתי זה העבל עשאו שליח להולכה:
רקס וחגר. תרגום של צין קדש וצין צרד מתרגמינן צין רקס לחגר
(בראשית טו): **אפילו מפרש לודים.**
שהיא מחוזה לארץ: **ללוד.** שהיא
סמוכה לה והיא מארץ ישראל. ובגמ' א'
מפרש פלוגתייהו: **וחכמים אומרים.**
בגמרא מפרש מאי מוספי אתנא קמא
דרישא: והמוילן. מארץ ישראל
למדינת הים: **מהגמוניא להגמוניא.**
בגמרא מפרש עיר אחת שהיו בה
שני הגמונים ומקפדין זה על זה שלא
יהו צני הגמוניא זו נכנסים לתצרתה:
ר' יהודה אומר מרקס למורה. מרקס

המביא גט פרק ראשון גיטין

ב.

עין משפט
גר מצוה

א א מיי פ"ז מהל'
גירושין הלכה ה' סמג
עש"ן ט"ו טע"ע א"ע ט'
קמ"ב סעף ט'
ב [מיי] פ"ח מהל' תרומות
ה"ו וה"ט':
ג א מיי פ"ז מהל' גירושין
הלכה א' ב' וסמג ט'
ט"ו טע"ע ט':

המביא גט. א"ע"ג. לשאר שטרות פעמים נמי קרי גט כדתנן
בשולח (לקמן דף טז:). אין עדים חותמין על הגט אלא
מפני תיקון העולם ואיירי בכל שטרות ובפרק המצב (לקמן דף טז:).
נמי תניא וכן לגיטין ומפרש התם גיטי ממונ מ"מ לא הוצרך לפרש
כאן גט אשה משום דצדכו מקומות
היכל דקמני גט סתם איירי צגט
אשה ומה שנוהגים לכתוב י"ב שורות
צגט אומר ר"ת משום דגט גימטריא
י"ב ור"י שמע צגט רב האי גאון
ובצט רבינו סעדיה משום דכתיב
ספר כריתות¹ כשיעור י"ב שטיין
המפסיקין צין² ארבעה חומשי³ ספר
תורה כדלמך צבצא צמרא (דף יג:).
שצריך להניח ארבעה שטיין צין כל
ספר וספר והפסק צצין וידבר למשנה
תורה לא חשיב שאינו אלא חוזר
וסונה מה שלמעלה:

המביא

גט ממדינת הים צריך שיאמר בפני נכתב
ובפני נחתם רבן גמליאל אומר אף המביא מן
הרקס ומן החגר ר' אליעזר אומר אפילו מכפר
לודים ללוד והכ"א א"ינו צריך שיאמר בפני
נכתב ובפני נחתם אלא המביא ממדינת הים
והמוילך⁴ והמביא ממדינה למדינה במדינת
הים צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם
רשב"א אומר אפילו מהגמוניא להגמוניא ר'
יהודה אומר מרקס למורה יורקס כמורה
מאשקלון לדרום ואשקלון כדרום מעכו לצפון
ועכו כצפון⁵ ר"מ אומר עכו בארץ ישראל
לגיטין המביא גט בארץ ישראל אינו צריך
שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם ואם יש עליו
עוררים יתקיים בחותמו: **גמ' מ"ט רבה אמר**
לפי

ממדינת הים. הא ללא נקט
המביא גט מחוץ לארץ
דקמני צגמ' (לקמן דף טז:). המביא גט
בספיה כמביא צחוזה לארץ משום
דצחוזה לארץ הוה משמע על חוזה
לארץ אפילו רקס וחגר⁶ להכי נקט
ממדינת הים דמשמע רחוק כמו (גימות
דף טז:). האשה שהלך צעלה למדינת
הים וכמו (שבוט דף מא:). פרעתיך בפני
פלוני ופלוני והלכו למדינת הים לאפקוי
רקס וחגר דפליג צהו רצן גמליאל:
אף המביא מרקס. משמע דצקס
צין צה ישראל והא דתנן

פסקי רי"ף

המביא גט ממדינת הים
צריך שיאמר בפני נכתב
ובפני נחתם. ר"ג אומר אף
המביא מן הרקס ומן
החגר. ר' אליעזר אומר
אפילו מכפר לודים ללוד:
המביא מן הרקס ומן
החגר נכתב ובפני נחתם
אלא המביא ממדינת הים
והמוילך והמביא ממדינה
למדינת כריתות הים צריך
שיאמר בפני נכתב ובפני
נחתם: רשב"א אפי'
הגמוניא להגמוניא: רבי
יהודה אומר מרקס למורה
ורקס כמורה מאשקלון
לדרום ואשקלון כדרום
מעכו לצפון ועכו כצפון
רבי מאיר אומר עכו כא"י
לגיטין: פי' כל חו"ל קרוי
מדינת הים בר מבבל
דמדינת התם (א): צריך
שיאמר השליח המביא.
בגמ' מפרש: ושליח זה
הבעל עצמו שליח
להולכה: רקס וחגר
תיורגמו בין קדש ובין ביד
בין רקס ובין חגרא. אף
מכפר לודין שהיא מחו"ל
ללוד שהיא סמוכה לה
והיא מא"י ובגמ' (ד).
מפרש פלוגתייהו. והכ"א
וכו' בגמ' מפרש מאי
קמוסף את"ק דרישא:
והמוילך. מא"י למדינת
הים: מהגמוניא להגמוניא.
פי' עיר א' שהיו בה על
יהודה אומר מרקס עז סוף
העולם למורהו הוי מדינת
הים ורקס צעמה נדונית
כמורה העולם ולא כא"י
והמביא מן הרקס צריך
שיאמר וכן כולן רקס
למורה א"י וחוצה לה
ואשקלון לדרומה ועכו
לצפונה. אבל מערב של
א"י אין צריך גבול שהים
גבולה כרתיים וגבול ים
והוה לכס הים [הגדול]
וגו': מאי טעמא. רבה אמר

צפ' דס הגדה (גדה טז: טז:). כל הכתמים הבאין מרקס טהורין ור' יהודה
מטמא מפני שהן גרים וטועין היינו משום¹ דכתמים הנמצאין שם
דעובדי כוכבים הם דישאל מנטיעין כתמיהן ור' יהודה מטמא נראה לו דלוחם שנוהגין תורת עובדי כוכבים הם גרים וטועין ולעולם ישראל נמי
דיים בה: **מכפר לודים** צ"ל. אומר ר"י שהזכיר לוד לאשמועינן אע"פ שהיתה נקראת כפר לודים על שם צני לודים שהיו מנטיים צה תמיד
אפילו הכי צ"ל בפני נכתב ובפני נחתם ולא חשיב כלוד עצמה ורבינו מאיר פירש דרבי אליעזר הזכיר שם עירו כדלמרינן (סנהדרין דף טז:).
אחר ר' אליעזר ללוד ואין נראה לר"י דכ"ש שלא היה צריך להזכיר כי היכי דלא נקט תנא קמא ממדינת הים לארץ ישראל דפשיטא היא
בצדקן ישראל קאי: **ואשקלון** כדרום. הקשה ר"ת אשקלון מארץ ישראל היא דכתיב ציהושע (א) זאת הארץ הנשאלת וגו' האשדודי
והאשקלוני וכתיב הפילה ישראל² לנחלה כחשר צויתין ואתר כן לכדוה דכתיב צשופטים (ו) וילכוד יהודה את עזה ואת אשקלון ואת גבולה
ואר"ת דעולי צבל לא כבשוה כדלמך צפ"ק דחולין (ף טז:). גבי צית שאן הרבה כרכים כבשוה עולי מנרים ולא כבשוה עולי צבל ולכך אין
תלמידי חכמים מנטיין שם ואין צמי דינין קצועין שם אבל קשה דרקס וחגר משמע הכא דהוו חוזה לארץ³ וכתיב ציהושע (ב) ויקדשו את קדש
צהר נפתלי וליכא למימר דלא כבשוה עולי צבל דבספרי צפרשת והיה עקב (יא דף) חשיב רקס וחגר צהדי כרכים שכבשו עולי צבל וי"ל דתרי
רקס וחגר הוו ואותו רקס וחגר דכתיב גבי צברהם ויש צין קדש וצין שור (בראשית ט) מתרגמינן צין רקס וצין חגרא צארנו של אצמך
מלך פלשתים ואותו היה בצדקן ישראל דמסתמא דאצרהם ויחזק היו דרין בצדקן ישראל וציהושע (ג) נמי משמע דפלשתים מארץ ישראל ואותו
רקס וחגר היה צמערה של ארץ ישראל דפלשתים צמערה דים פלשתים הוה צבול מערב של ארץ ישראל ורקס וחגר דמתני' היה צמורה
כדלמרינן רקס כמורה ועכו⁴ א"ע"ג דכבשוה עולי צבל כדלמך צסוף כחצות (דף קיב). רבי אצא הוה מנשק כיפי דעכו⁵ וצפרק מי שחחו
(לקמן עו:). פריך לגמירא דעכו לאו מארץ ישראל הוה הא כי הוה מפרטי רבנן מהדדי צעכו (ו) וילכוד יהודה את עזה ואת אשקלון ואת גבולה
לחוזה לארץ אמר ר"ת דלא קשה מידי דעכו היתה חזיה בצדקן וחזיה צמח"ל כדמוכח צירושלמי⁶ [פ"א ה"צ] והכא מיירי צבאותו ד צצחוזה לארץ והא דלא
משני נמי צמי שחחו (שם) מתני' דאם לא צצתי מכאן ועד שלשים יום⁷ והגיעו לעכו וחזר ציטל תנאו היינו לאותו ד צצחוזה לארץ
היינו משום דציונא מארץ ישראל פוגע תחילה צבאותו ד של ארץ ישראל והגיע לעכו משמע לתחילת עכו אך קשה לר"י דלמך לקמן (דף טז:).
נכנס לפניו ר' אלעא אמר ליה הלא כפר סיסאי מוצלע צתחום ארץ ישראל וקרובה לצפורי יותר מעכו ומה צבך מכל מקום עכו עדיפא
אע"פ שהיא רחוקה מציפורי שהיא עצמה חזיה מארץ ישראל ועוד היכי דיין לקמן (דף טז:). דמוכר עבדו לקוריא ילא לחירות מדתנן⁸ עכו
כצדקן ישראל לגיטין אין לעבדים לא כל שכן סוריא דמרחקא טובא אצרה סוריא עדיפא כיון דמתני' איירי צבד של חוזה לארץ דקסבר
כצדקן יחד שמה ציונא והוא היה עצמה ארץ ישראל דלהכי מיציעא ליה א"י הוה כמוכר עבדו לארץ ישראל כיון דשמה ציונא או דלמא כיון
דעפרה טמא חוזה לארץ דמי ואמר ר"י דאפילו צבד של ארץ ישראל צ"ל בפני נכתב וכו' לפי שהוה צסוף ורחוק מציפורי ישוב ארץ
ישראל ומופלג מן השיציות וצמי דינים⁹ וכן יש לתרץ גבי אשקלון וגבי רקס וחגר והשתמא פריך וצפייר דקריב לציפורי שהיתה עיקר
ישוב א"י טפי מעכו דרחוק מציפורי ישוב א"י א"ע"ג דעכו היה עצמה בצדקן ישראל וכפר סיסאי הוה חוזה לארץ מכל מקום פשיט שפיר
כיון דקיס ליה דמוצלעת מהני כאילו היא ממש מארץ ישראל כר"ג דלמך מוצלעות שכיחי וגמירי וא"ת דלמך צירושלמי המוכר עבדו לעכו
ילא לחירות ר"ש אציו דרבי יודן אומר אפילו מעכו לעכו וכיון דאפילו צבאותו ד צצדקן ישראל ילא לחירות אם כן מעכו לעכו אמאי ילא
לחירות כיון דחשיב חוזה לארץ¹⁰ וי"ל דנהי דחשיב חוזה לארץ לגבי ישראל לא צצתי חוזה לארץ מיהא חשיב כצדקן ישראל:
ואם יש ע"יו עורדין יתקיים בחותמו. אבל כל זמן דלא חמי צעל ומערהר נישאת על פי הגט ולא טענינן מווייף דמשום עיגונא אקילו
זה רבנן אבל צממון טענינן מווייף לנפרע שלא צפניו ומיתומים ומלקוחות דאל"כ לא צצקת חיי לכל צריה שיוכל לה אדם לכתוב שטר
מלוה והכתמים עדים מעמנו ולטרופן שלא צפניו מיתומים ומלקוחות ומיהו מזה אין להוכיח דאפילו לא טענינן להו מווייף טענינן להו
פרוע כיון דהוה עצמו הוה מהימן לומר פרוע מיגו דאי צעבי אמר מווייף דקי"ל כמ"י צפרק המוכר את הבית (ב"ב דף טז:). גבי שטר כס
היוצא על היחומים דנשבע וגובה מחנה אבל פלגא דפקדון טענינן להו פרוע הוה לך א"ע"ג דלא טענינן להו נאנסו¹¹ משום דאציהם היה
נאמן לומר החותמי לך צמיגו דנאנסו אבל יש להוכיח דטענינן להו מווייף דאל"כ כל אחד יכתוב שטר מכר או שטר מתנה וחתום עדים
וגבה שלא צפניו מיתומים ומלקוחות דהשתא אין שייך לומר פרעמי ועוד יש לדקדק מסוף פ' גט פשוט (שם דף קטז:). דטענינן ליתמי מווייף
דלמך רב הונא שכיב מרע שהקדיש כל נכסיו ואמר מנה לפלוני צידי נאמן חוקה אין אדם עושה קנוניא על ההקדש ופריך וכי אדם עושה
קנוניא על צניו דרב ושמואל דלמרי תרייהו שכיב מרע שאמר מנה לפלוני צידי אמר תנו נותנין לא אמר תנו אין נותנין ומסיק דרב הונא
איירי בצטר מקויים ורב ושמואל צדנקיע שטר שאינו מקויים אמר תנו קיימיה לשטרלא לא אמר תנו לא קיימיה לשטרלא פירוש דשמת
שלא להציע את צניו אמר כן ואי לא טענינן מווייף ליתומים¹² מכל מקום יגבה דהא נקיט שטרלא ואין לומר דטענינן פרוע דהא רב

א"ת